

Борис МІХЄЄВ

**ДИТЯЧА
СЮЇТА
ДЛЯ ДОМРИ СОЛО**

Харків 2024

**ОБЛАСНИЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ КУЛЬТОСВІТНИХ ЗАКЛАДІВ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Борис МІХЄЄВ

**ДИТЯЧА
СЮЇТА
ДЛЯ ДОМРИ СОЛО**

Харків 2024

Схвалено Методичною радою
Обласного навчально-методичного центру
підвищення кваліфікації працівників
культосвітніх закладів

*Борис Міхеєв. Дитяча сюїта для домри соло /Харків : ОНМЦПК, 2024 12 с.,
видання друге. За загальною редакцією Н. Костенко/*

Автор-укладач:

МІХЄЄВ Б.О. — професор кафедри народних інструментів України Харківського національного університету мистецтв ім. І.П. Котляревського, заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки композиторів України

В основі розвитку здобувачів мистецької освіти, зокрема класу струнних народних інструментів, лежить навчальний педагогічний репертуар. Проблема підбору українського педагогічного репертуару сьогодні залишається достатньо актуальною.

До даної збірки ввійшли твори Бориса Міхеєва для домри соло, написані композитором спеціально для Першого відкритого конкурсу юних виконавців на народних інструментах мистецьких шкіл /Харків, 1995 р./, що проводився Обласним методичним кабінетом навчальних закладів культури і мистецтва (сьогодні – ОНМЦПК).

Перше видання збірки здійснено ОНМЦПК у 2012 році.

Відповідальна за випуск **Гончарова О.М.**, методист Обласного навчально-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів

Комп'ютерний набір нотного тексту: **Гончаров О.І.**

© Міхеєв Б.О.2024

© ОНМЦПК 🎵 2024

Борис Олександрович Міхеєв

(народ. 09.01.1937) – один із найвидатніших сучасних виконавців-домристів в Україні. Він перший виконавець та редактор багатьох творів для народних інструментів. Успішні виступи Б. Міхеєва, як соліста,

на сценах кращих концертних залів України, Білорусі, Болгарії, в тому числі з оркестрами Держтелерадіо України, Литовським державним камерним оркестром, симфонічними оркестрами філармоній Донецька та Харкова, уславили його ім'я.

Борис Міхеєв заслужено репрезентує Харківську школу. Він один з лідерів професійної культури домрового виконавського мистецтва. Будучи провідним музикантом-педагогом по праву головує в слов'янському культурному просторі.

Сьогодні важко навіть уявити, що кілька десятиліть тому п'єси соло на домрі не виконувались. Вперше в історії домрового сольного репертуару саме Б. Міхеєвим були написані «Сім характерних п'єс» для чотириструнної домри соло: Експромт, Танець, Прелюдія, Імпровізація, Танцювальна, Елегія та Пустотливий найграш (останній найбільш популярний та улюблений домристами твір, що виданий в 1983 році видавництвом «Музична Україна»).

Завдяки цим творам Б. Міхеєв вивів домру на найвищий рівень технічних можливостей інструменту. Мелодика та лад, ритм та фактура – це все засоби, що спрямовані на повноцінне художнє висловлювання в жанрі соло. Якщо партія фортепіано звучить в кількох фактурних пластах, то особливість домри полягає в тому, що в її фактурі прихований потенціал багатоголосся: розшарування на соло та акомпанемент, ритмічне остинато. Завдяки цьому у виконавську пам'ять та слухацьке сприйняття «закладається» вся цілісна модель фактури. В результаті, п'єси для домри-соло нічим не поступаються іншим камерним формам музикування.

На запитання про те, звідки виникла ідея грати на домрі соло, Борис Олександрович відповів: «З одного боку фортепіано тембрально дещо далеко від домри, а з іншого – близько. Тому в їх спільному звучанні домрі дуже складно зберегти власну самобутність. Фортепіано сильно «тисне» своїм авторитетом минулого та змушує домру виходити на більш академічні висоти, а вона в цьому плані втрачає самобутність».

Так, уперше для учнів мистецьких шкіл, у жанрі соло, була написана «Дитяча сюїта» (1995). Цикл складається з семи п'єс: Маленький вальс, Тиха добра пісенька, «Грізний» марш, Колискова, Маленьке інтермецо, Хоровод, Весела полька. В кожній п'єсі використовуються різноманітні штрихи та прийоми, що дозволяє юному домристу швидше познайомитись та засвоїти різноманітність виразних можливостей інструменту. Музичні образи в цих п'єсах яскраві та барвисті; їх із задоволенням виконують і виконавці-домристи «зі стажем».

Улюблений твір композитора для домри соло – «Маленький вальс для найменших» (1995). Витончена та пікантна мініатюра часто звучить «на біс».

Можна стверджувати, що жанр соло не тільки збагатив домровий репертуар для дітей, але й створив умови для розкриття інструменту з іншого боку – він зазвучав по-оркестровому об'ємно, різноманітно.

Наталія Костенко,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри народних інструментів України
Харківського національного університету мистецтв
ім. І.П. Котляревського, лауреат міжнародних конкурсів

Маленький вальс

(вальс - спогад)

Moderato

8 *p* *dim.*

15 *p dolce* *p*

22 *f* *p* *f*

29 *p* *f*

36 *f* *p* *rall. e dim.*

43 Tempo I *p* *dim.* *pp*

50 *pp sempre* *mp*

57 *f*

64 *meno mosso* *p* *f* Tempo I

71 *meno mosso* *pp* *pizz. (сер.п.) флаж.**

molto rall. e dim. *rall!*

*флаж. октавы на III-IV стр.
ля - відкрита стр.

Тиха, добра пісенька

Molto moderato

78 *p*

82 *p*

87 *mp*

92

97 *mp*

102 *p* *mp*

107 *p*

112 *mp*

117 флаж. *poco rall.* *pp* *meno mosso*

The musical score consists of nine staves of music in 2/4 time, key of B-flat major. It begins at measure 78 with a piano (*p*) dynamic. The piece features various guitar techniques such as slurs, accents, and fingerings (e.g., 0 1, 0 2, 1 0 2, 0 2, 4, 0 1, 0 0 1, 2, 0 3, 0 3, 0 4, 4, 4 0 0, 0 0 1, 4, 2, 0, 2 3, 0 3, 0 0, 0 1, 0 0 0 0, 0 0 0 0, 0 1, 0 2, 0 1, 2 0 3, 0 3, 0 0 0 0, 0 0 0 0). Dynamics range from piano (*p*) to mezzo-piano (*mp*) and pianissimo (*pp*). The tempo is marked 'Molto moderato' and ends with 'poco rall.' and 'meno mosso'. A 'flageoletti' (flageolet) instruction is present at measure 117.

флажолети - II стр. - 12 лад
III стр. - 12 лад

"Грізний" марш

В темпі маршу

121 *pp* poco a poco crescendo *f*

127 *ff* *mf* *f*

133 *mf* *f* *mf*

139 *f* *mf* *f* *f*

145 *p* *f*

151 *sub: p*

157 *sul ponticello* *pp*

163 *ppp*

poco a poco crescendo *f*

175

* - за підставкою

Колискова

(колискова мрії)

Andantino

181 *p*

185 *pp* *mp* *rit.*

189 *mp* IV3 II2 4 2 3

193 *mf* I4 3 4 II4 2 3 0 3

197 *mf* 3 1 3 1 3 1 2 2 4 II4 2 3 0 2 4

201 *p*

205

208 *pp* *mp* *rall.* *pp*

Маленьке інтермеццо

Moderato

211 *mf*

214 *f*

217 *rall.* *p* Poco piu mosso

220 *mp* *rall.*

223 *f*

226 *rall.* *f* Tempo I

229 *pp*

232 *rall.* *ppp*

The image shows a page of musical notation for a piece titled "Маленьке інтермеццо". The score is written in treble clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 4/4 time signature. It consists of eight staves of music. The first staff (measures 211-213) is marked "Moderato" and "mf". The second staff (measures 214-216) is marked "f". The third staff (measures 217-219) is marked "rall." and "p", with a tempo change to "Poco piu mosso" and a 2/4 time signature. The fourth staff (measures 220-222) is marked "mp" and "rall.", with a second ending bracket labeled "II" and "III". The fifth staff (measures 223-225) is marked "f". The sixth staff (measures 226-228) is marked "rall." and "f", with a tempo change to "Tempo I". The seventh staff (measures 229-231) is marked "pp". The eighth staff (measures 232-234) is marked "rall." and "ppp". The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Хоровод

Allegretto

235 *p* *mp*

240 *p*

245 *mp*

250 *pp*

255 *f* *mf*

260 *p*

265 *sf* *p*

270 *mp*

275 *p* (флаг. 11-12 лад)

(в дужках написано реальне звучання)

280 *p*

285 *pp* флаг.

Весела полька

291 Moderato poco a poco accelerando *pp* *f* *mf* **Vivo**

296 *mf* *f*

302 *f* *mf* *p*

308 *p*

314 *p* *f* *p*

320 *ff*

326 Moderato poco a poco accelerando *rall.* *pp*

332 *f* *p* **Vivo** *p*

338 *f* *mf* *f* **accelerando**

344 *f* *ff* *rall.* **Vivo** *f* *ff*

Вальс для самых маленьких

В темпі спокійного вальсу

350 *p*

355 *mp*

361 *p*

367

373 *f* > *risoluto*

379 *rit.* *p*

385

391 *флаж.*
rit.
(флажолет - грати на II струні 12 лад)